<Opdrachtgever>, statutair gevestigd te <plaats>, hierbij rechtsgeldig vertegenwoordigd door <naam tekenbevoegde persoon>, in de functie van <functie>, hierna te noemen 'Partij';

En

<Opdrachtnemer>, statutair gevestigd te <plaats>, hierbij rechtsgeldig vertegenwoordigd door <naam tekenbevoegde persoon>, in de functie van <functie>, hierna te noemen 'Partij'.

hierna gezamenlijk te noemen: Partijen,

OVERWEGENDE DAT

- Partijen gezamenlijk de doeleinden en middelen bepalen van de volgende Verwerking: […invullen…]
- Partijen door gezamenlijk Persoonsgegevens te Verwerken voor Verwerking [..invullen…] als Gezamenlijke Verwerkingsverantwoordelijken optreden, als bedoeld in artikel 26, eerste lid, van de Verordening;
- Partijen met deze Onderlinge regeling invulling geven aan de verplichting, als bedoeld in artikel 26 van de Verordening, en hiermee hun respectieve verantwoordelijkheden voor de nakoming van de verplichtingen uit hoofde van de Verordening willen vastleggen.

KOMEN OVEREEN:

1. Begrippen

1. De gehanteerde begrippen hebben een gelijkluidende betekenis als uit de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van de Richtlijn 95/46/EG (Verordening).
2. Naast de begrippen uit de Verordening, worden de volgende begrippen gehanteerd:
Betrokkene: degene op wie een Persoonsgegeven betrekking heeft.
Bijlage: aanhangsel bij deze Onderlinge regeling die deel uitmaakt van deze Onderlinge regeling.
Contactpunt: het op grond van onderdeel 4 'Rechten van Betrokkenen 'ingestelde Contactpunt.
Gezamenlijke Verwerkingsverantwoordelijken: de Verwerkingsverantwoordelijken die zijn aangesloten bij deze Onderlinge regeling en dus gezamenlijk kwalificeren als Verwerkingsverantwoordelijken voor de Verwerking die het onderwerp is van deze Onderlinge regeling.
Hoofdovereenkomst: de samenwerkingsovereenkomst of samenwerkingsafspraken tussen Partijen [titel] van [datum], met kenmerk [kenmerk].
Inbreuk in verband met Persoonsgegevens: een inbreuk op de beveiliging die per ongeluk of op onrechtmatige wijze leidt tot de vernietiging, het verlies, de wijziging of de ongeoorloofde verstrekking van of de ongeoorloofde toegang tot doorgezonden, opgeslagen of anderszins Verwerkte gegevens.
Onderlinge regeling: deze Onderlinge regeling waarin Partijen afspraken hebben gemaakt over de wijze waarop zij uitvoering geven aan hun verplichtingen als Gezamenlijke Verwerkingsverantwoordelijken als bedoeld in artikel 26 van de Verordening.
Ontvanger: een natuurlijke persoon of rechtspersoon, een overheidsinstantie, een dienst of een ander orgaan, al dan niet een derde, aan wie/waaraan de Persoonsgegevens worden verstrekt. Overheidsinstanties die mogelijk Persoonsgegevens ontvangen in het kader van een bijzonder onderzoek overeenkomstig het Unierecht of het lidstatelijke recht gelden echter niet als Ontvangers; de Verwerking van die gegevens door die overheidsinstanties strookt met de gegevensbeschermingsregels die op het betreffende verwerkingsdoel van toepassing zijn.
Persoonsgegevens: alle informatie over een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon, die in het kader van de onderliggende Hoofdovereenkomst worden Verwerkt.
Toezichthoudende autoriteit: een door een lidstaat ingevolge artikel 51 van de Verordening ingestelde onafhankelijke overheidsinstantie.
Verordening: Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van de Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming).
Verwerker: een natuurlijke persoon of rechtspersoon, een overheidsinstantie, een dienst of een ander orgaan die/dat ten behoeve van de Gezamenlijke Verwerkingsverantwoordelijken Persoonsgegevens Verwerkt.
Verwerking: een bewerking of een geheel van bewerkingen in het kader van de onderliggende Hoofdovereenkomst met betrekking tot Persoonsgegevens, of een geheel van Persoonsgegevens, al dan niet uitgevoerd via geautomatiseerde procedés, zoals het verzamelen, vastleggen, ordenen, structureren, opslaan, bijwerken of wijzigen, opvragen, raadplegen, gebruiken, verstrekken door middel van doorzending, verspreiding of op andere wijze ter beschikking stellen, aligneren of combineren, afschermen, wissen of vernietigen van gegevens.
Verwerkingsverantwoordelijke: een natuurlijke persoon of rechtspersoon, een overheidsinstantie, een dienst of een ander orgaan die/dat, alleen of samen met anderen, het doel van en de middelen voor de Verwerking van Persoonsgegevens vaststelt; wanneer de doelstellingen van en de middelen voor deze Verwerking in het Unierecht of het lidstatelijke recht worden vastgesteld, kan daarin worden bepaald wie de Verwerkingsverantwoordelijke is of volgens welke criteria deze wordt aangewezen.

2. Voorwerp van deze Onderlinge regeling

2.1 Partijen maken afspraken over de wijze waarop zij invulling geven aan hun gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijkheid, als bedoeld in artikel 26, eerste lid, van de Verordening, met betrekking tot:

- het informeren van Betrokkenen over de Verwerkingen;
- het uitvoering geven aan wettelijke verplichtingen in verband met de rechten van de Betrokkenen;
- het melden van een Inbreuk in verband met Persoonsgegevens;,
- de beveiliging van de Verwerking;
- het afhandelen van (gerechtelijke) verzoeken van een Toezichthoudende autoriteit;
- het inschakelen van Verwerkers;
- het uitvoeren van een gegevensbeschermingseffectbeoordeling (DPIA) gedurende de samenwerking.

2.2 In Bijlage 1 zijn onder meer de aard en het doel van de Verwerking, het soort Persoonsgegevens, de categorieën van Persoonsgegevens, de Betrokkenen, en de Ontvangers omschreven.

2.3 Partijen Verwerken de Persoonsgegevens overeenkomstig de toepasselijke wet- en regelgeving betreffende de Verwerking van Persoonsgegevens.

3. Gegevensbeschermingseffectbeoordeling (DPIA)

3.1 Partijen kunnen individueel of gezamenlijk een DPIA (laten) uitvoeren en aanpassen.

3.2 Partijen geven elkaar hun volledige medewerking aan het (laten) uitvoeren van (aanpassing van) een gezamenlijke DPIA.

3.3 Indien Partijen voor het uitvoeren van een gezamenlijke DPIA een derde partij in willen schakelen, worden de kosten voor de inschakeling van deze derde voor gelijke delen gedragen door Partijen, tenzij Partijen anders overeenkomen.

4. Informeren van Betrokkenen

4.1 Partijen geven invulling aan de uit artikelen 13 en 14 van de Verordening voortvloeiende informatieverplichtingen. Partijen geven invulling aan de uit artikelen 13 en 14 van de Verordening voortvloeiende informatieverplichtingen door de betrokken ZZP'ers, overig extern personeel en eventuele overige betrokkenen tijdig, volledig en begrijpelijk te informeren over de verwerking van hun persoonsgegevens in het kader van de inhuur, onboarding, dossiervorming, contractadministratie en uitvoering van de Overeenkomst. Opdrachtnemer informeert betrokkenen voor zover persoonsgegevens door of namens opdrachtnemer worden verzameld of verwerkt, onder meer via de inhuurovereenkomst, opdrachtbevestiging, digitale omgeving en/of een privacyverklaring.

4.2 Partijen informeren Betrokkenen middels de privacyverklaring over de Verwerking.

4.3 Indien mogelijk ondersteunen Partijen elkaar bij het informeren van de Betrokkenen.

5. Rechten van Betrokkenen

5.1 Partijen richten voor Betrokkenen een Contactpunt in. Het Contactpunt is een centraal punt waar Betrokkenen verzoeken, als bedoeld in de artikelen 15 tot en met 20 van de Verordening, kunnen indienen. Ook kunnen Betrokkenen via het Contactpunt bezwaar maken in de zin van artikelen 21 en 22 van de Verordening.

5.2 Het Contactpunt wordt beheerd door [….] en wordt op een voor Betrokkenen duidelijke zichtbare plaats opgenomen op de website van [….] alsook in de gezamenlijke of onderling afgestemde privacyverklaring.

5.3 De afspraken over de procedure van behandeling van een verzoek of bezwaar van Betrokkene, zijn opgenomen in Bijlage 4 bij deze Onderlinge regeling.

5.4 Heeft het verzoek of bezwaar betrekking op meerdere Partijen of ziet het verzoek op Persoonsgegevens die voor meerdere Partijen toegankelijk zijn, dan wel heeft de uitvoering van het verzoek gevolgen voor meerdere Partijen, dan wordt het verzoek gezamenlijk en in onderling overleg door die betreffende Partijen afgehandeld. Het Contactpunt speelt daarbij een coördinerende rol. De behandelende Partijen stellen in dat

geval gezamenlijk een reactie op, onverminderd ieders individuele verantwoordelijkheid op grond van de Verordening.

5.5 Voor zover noodzakelijk, ondersteunen Partijen elkaar bij het verzamelen van de informatie die benodigd is voor de behandeling van het verzoek of bezwaar van de Betrokkene.
5.6 Deze Onderlinge regeling laat onverlet dat de Betrokkene zijn rechten uit hoofde van de Verordening met betrekking tot en jegens iedere Verwerkingsverantwoordelijke kan uitoefenen. Indien aan een Verwerkingsverantwoordelijke een verzoek of bezwaar wordt gericht dat betrekking heeft op de Partijen, dan zijn de afspraken uit onderdelen 5.4 en 5.5 van deze Onderlinge regeling van overeenkomstige toepassing.

6. Inbreuk in verband met Persoonsgegevens
6.1 In het geval dat een Partijkennis heeft genomen van een Inbreuk in verband met Persoonsgegevens, informeert hij zonder onredelijke vertraging de andere [Partij of Partijen], overeenkomstig de afspraken zoals vastgelegd in Bijlage 3 bij deze Onderlinge regeling.
6.2 Indien een Inbreuk in verband met Persoonsgegevens zich voordoet, kunnen Partijen besluiten de Inbreuk in verband met Persoonsgegevens gezamenlijk te melden bij de Toezichthoudende autoriteit indien de gevolgen verder reiken dan de omgeving van één Partij. Een dergelijke beslissing doet niet af aan de eigen verantwoordelijkheden van Partijen op grond van de Verordening rondom een Inbreuk in verband met Persoonsgegevens. Partijen registreren separaat de Inbreuk in verband met Persoonsgegevens in het eigen register en leggen de genomen maatregelen vast.
6.3 De Partij waar een Inbreuk in verband met Persoonsgegevens zich voordoet, houdt de andere [Partij of Partijen] (eventueel via de Verwerker) op de hoogte van de ontwikkelingen inzake de Inbreuk in verband met Persoonsgegevens en de maatregelen die deze Partij treft om de gevolgen te beperken en herhaling te voorkomen.
6.4 De Partij waar zich een Inbreuk in verband met Persoonsgegevens voordoet zal alle redelijkerwijs te verwachten bijstand aan de andere [Partij of Partijen] verlenen en alle noodzakelijke of door de andere [Partij of Partijen] gevraagde informatie met de andere Partij delen, met als doel dat de andere [Partij of Partijen] de (mogelijk) getroffen Betrokkene(n) en/of de Toezichthoudende autoriteit, tijdig kan informeren over de Inbreuk in verband met Persoonsgegevens.

7. Beveiliging van de Verwerking
7.1 Partijen waarborgen gedurende de looptijd van de Onderlinge regeling een op het risico afgestemd niveau van beveiliging van de Verwerking van Persoonsgegevens volgens artikel 32 Verordening. Zij leggen de te nemen maatregelen vast in Bijlage 2 bij deze Onderlinge regeling.
7.2 Partijen, ook ieder afzonderlijk, treffen passende technische en organisatorische maatregelen, opdat de Verwerking aan de vereisten van de Verordening voldoet, de bescherming van de rechten en vrijheden van de Betrokkene is gewaarborgd en een Inbreuk in verband met Persoonsgegevens wordt voorkomen.

8. Inschakelen van een Verwerker
Partijen beslissen gezamenlijk over het inschakelen van een Verwerker en leggen de afspraken over de aansturing van deze Verwerker vast in Bijlage 5 bij deze Onderlinge regeling.

9. Verzoeken van Toezichthoudende autoriteit
9.1 Wanneer een Toezichthoudende autoriteit een verzoek doet bij een Partij ter zake van de Verwerking van Persoonsgegevens overeenkomstig deze Onderlinge regeling, informeert de Partij daarover de andere Partij(en).
9.2 Partijen kunnen beslissen een verzoek van een Toezichthoudende autoriteit gezamenlijk af te handelen.
9.3 Partijen geven elkaar alle benodigde informatie en medewerking om aan een verzoek van een Toezichthoudende autoriteit te voldoen.

10. Inwerkingtreding, duur en beëindiging

10.1 Mede gelet op de bepalingen uit de Hoofdovereenkomst treedt deze Onderlinge regeling in werking op het moment waarop deze door Partijen is ondertekend.

10.2 Deze Onderlinge regeling eindigt voor zover Partijen niet langer Gezamenlijke Verwerkingsverantwoordelijken zijn en nadat alle Persoonsgegevens zijn gewist, terugbezorgd aan de oorspronkelijk verstrekkende Verwerkingsverantwoordelijke, en bestaande kopieën zijn verwijderd met inachtneming van artikel 11 van deze Onderlinge regeling.

10.3 Na beëindiging van de Onderlinge regeling zullen lopende verplichtingen ten aanzien van de Verwerking van Persoonsgegevens ter zake van deze Onderlinge regeling blijven voortduren. Onder lopende verplichtingen worden in ieder geval, maar niet uitsluitend, verstaan het melden van een Inbreuk in verband met Persoonsgegevens, het meewerken aan het verlenen van bijstand rondom de uitoefening van de rechten van Betrokkenen en de geheimhoudingsverplichting.

11. Terugbezorgen of wissen Persoonsgegevens

11.1 Met het oog op de beëindiging van de Onderlinge regeling, dragen Partijen zorg voor het wissen van alle Persoonsgegevens, dan wel het terugbezorgen daarvan aan de oorspronkelijk verstrekkende Verwerkingsverantwoordelijke. Kopieën van terugbezorgde Persoonsgegevens worden verwijderd binnen zes (6) maanden na afloop van de hoofdovereenkomst, tenzij opslag van de Persoonsgegevens op basis van een wettelijk voorschrift verplicht is.

12. Informatieverplichting en bijstand verlenen

Partijen informeren elkaar en verlenen elkaar bijstand bij het doen nakomen van de verplichtingen uit hoofde van de artikelen 32 tot en met 36 van de Verordening.

13. Wijziging van de Onderlinge regeling

Wijzigingen van of aanvulling op de Onderlinge regeling zijn alleen bindend als deze uitdrukkelijk schriftelijk tussen Partijen zijn overeengekomen.

Aldus rechtsgeldig overeengekomen en ondertekend in tweevoud

Opdrachtgever	Opdrachtnemer
<naam tekenbevoegde persoon>	<naam tekenbevoegde persoon>
<functie>	<functie>
Plaats:	Plaats:
Datum:	Datum:

Bijlage 1. De Verwerking van Persoonsgegevens

Instructie:

- Vul in ieder geval de onderstaande tabel in.
- Deze Onderlinge regeling ziet alleen op Verwerkingen ten aanzien waarvan Partijen gezamenlijk verantwoordelijk zijn.
- Voor de inhoud van deze Bijlage kan onder meer gebruik worden gemaakt van de registratie die de Verwerkingsverantwoordelijke op grond van artikel 30 van de Verordening dient aan te houden.
- Hoewel doel en middelen van de Verwerking gezamenlijk worden bepaald kan het van belang zijn bij het invullen van de tabel te onderscheiden naar Verwerkingsverantwoordelijke 1 en Verwerkingsverantwoordelijke 2.
- Besteed hier ook aandacht aan de verdeling van Verwerkingsverantwoordelijkheden.

N.B. Bij gebruik van deze Onderlinge regeling, deze instructie verwijderen.

Het onderwerp, aard en doel van de Verwerking	
Het soort Persoonsgegevens (bijv. NAW gegevens, medische gegevens)	
Beschrijving categorieën Persoonsgegevens in de zin van de Verordening	
Beschrijving categorieën Betrokkenen in de zin van de Verordening	
Beschrijving categorieën Ontvangers van Persoonsgegevens in de zin van de Verordening	
Locatie Verwerking Persoonsgegevens	
…..	

OPTIONEEL op te nemen:
Per verwerking/doel: wie zijn er gezamenlijk verantwoordelijk
Per verwerking/doel: wie heeft er toegang tot de Persoonsgegevens

Bijlage 2. Passende technische en organisatorische maatregelen

Instructie:

- In deze bijlage moeten de normen en maatregelen die Partijen in het kader van de beveiliging van de Verwerking hanteren respectievelijk treffen worden gespecificeerd. Hiervoor kan worden verwezen naar documenten waarin normen en maatregelen zijn vastgelegd.
- De Bijlage ziet in beginsel alleen op maatregelen die Partijen treffen in verband met hun eigen rol bij de Verwerking. Indien Partijen een externe Verwerker inschakelen dan dienen de door hem te treffen maatregelen te worden vastgelegd in een Verwerkersovereenkomst.

- Uitgangspunt voor maatregelen van informatiebeveiliging is risicomanagement door middel van data privacy impact assessments en risicoanalyses van informatiebeveiliging, bijvoorbeeld door middel van DPIA-workshops en Quick Scans Information Security.
- Voor Rijksoverheid worden de risicoanalyses informatiebeveiliging uitgevoerd op het niveau van de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (geldend voor alle Nederlandse overheden).
- Maatregelen kunnen hieronder worden toegelicht en worden opgenomen in Information Security Management Systemen om monitoring te borgen.

N.B. Bij gebruik van deze Onderlinge regeling, deze instructie verwijderen.

Gezamenlijke normen
[…]

Normen en maatregelen Partij 1 (Verwerkingsverantwoordelijke 1)
[…]

Normen en maatregelen Partij 2 (Verwerkingsverantwoordelijke 2)
[…]

Bijlage 3. Afspraken betreffende Inbreuken in verband met Persoonsgegevens (waaronder datalekken)

Instructie:

In deze bijlage wordt vastgelegd waar Inbreuken in verband met Persoonsgegevens moeten worden gemeld en op welke wijze deze worden afgehandeld.

N.B. Bij gebruik van deze Onderlinge regeling, deze instructie verwijderen.

Contactgegevens per Partij
Beschrijf hier de contactgegevens van de bevoegde vertegenwoordiger(s) per Partij die als contactpersoon voor Inbreuken in verband met Persoonsgegevens geldt.

Procedure afhandeling Inbreuken in verband met Persoonsgegevens
In het geval van een Inbreuk in verband met Persoonsgegevens zal de Partij waar een Inbreuk in verband met Persoonsgegevens zich voordoet de andere Partij(en) voorzien van alle relevante informatie met betrekking tot de Inbreuk in verband met Persoonsgegevens. De bovengenoemde contactpersoon/contactpersonen wordt/worden geïnformeerd.

De informatie omvat in ieder geval:

1. een beschrijving van de situatie:
    - de aard van de Inbreuk in verband met Persoonsgegevens ;
    - de datum waarop het ontstaan is;
    - de oorzaak van de Inbreuk in verband met Persoonsgegevens;
    - de omvang van de Inbreuk in verband met Persoonsgegevens (om welke Persoonsgegevens gaat het en wat is ermee gebeurd);
    - een inschatting van het aantal en type (mogelijk) getroffen Betrokkenen (gaat het om kwetsbare groepen, klanten, werknemers);
    - een indicatie van de aard van de getroffen Persoonsgegevens en of deze Persoonsgegevens encrypted waren, dan wel anderszins beveiligd of onbegrijpelijk/ontoegankelijk waren gemaakt;
    - de ernst van gevolgen voor Betrokkenen;
2. een beschrijving van de getroffen en te treffen preventieve en correctieve maatregelen, geplande maatregelen en de aanbevolen maatregelen ter beperking van de schade, daaronder begrepen een noodplan en de verwachte oplossings- en work-around tijd;
3. informatie over welke derden, zoals overheidsinstanties en de (sociale) media, bekend zijn of kunnen zijn met de Inbreuk in verband met Persoonsgegevens;
4. andere informatie die kan bijdragen aan de beperking van de schade aan de organisatie van Verwerkingsverantwoordelijke en de privacy van de getroffen Betrokkene(n).

Bij de beschrijving worden alle benodigde gegevens vermeld en wordt ook zo veel mogelijk aangesloten bij de gegevens die de Toezichthoudende autoriteit vraagt bij een melding van een Datalek.

Procedure meldingen bij de Toezichthoudende autoriteit
Beschrijf hier de afspraken over o.a. wie de melding bij de Toezichthoudende autoriteit doet.

Bijlage 4. Afhandeling verzoeken en bezwaar Betrokkenen

Contactpunt verzoeken en bezwaar Betrokkenen:
[contactgegevens]

Procedure afhandelen verzoeken en bezwaar Betrokkenen:

1. Het Contactpunt stelt bij ontvangst van een verzoek of bezwaar de identiteit van de verzoeker vast en stuurt de Betrokkene een ontvangstbevestiging.
2. Het Contactpunt beoordeelt vervolgens aan de hand van de inhoud van het verzoek of bezwaar op welke Partij(en) bij de Onderlinge regeling en op welke Persoonsgegevens het betreffende verzoek betrekking heeft.
3. De Partij op wie het verzoek betrekking heeft, ontvangt het verzoek en het bewijs van identificatie van het Contactpunt en handelt het verzoek van de Betrokkene af.
4. Een verzoek wordt door de behandelende Partij individueel – en zonder overleg met andere Partijen – afgehandeld, althans voor zover het verzoek betrekking heeft op de Verwerking van Persoonsgegevens door één Partij.
5. Heeft het verzoek betrekking op meerdere Partijen of ziet het verzoek op Persoonsgegevens die voor meerdere Partijen toegankelijk zijn of heeft het verzoek gevolgen voor meerdere Partijen, dan wordt het verzoek gezamenlijk door die betreffende Partijen afgehandeld. De behandelende Partijen stellen in dat geval gezamenlijk een reactie op, onverminderd ieders individuele verantwoordelijkheid op grond van de Verordening.

Informatie, inzage en toegang tot de Persoonsgegevens
[Leg hier specifieke afspraken vast over het inzageverzoek of informatievoorziening]

Rectificatie en wissing van de Persoonsgegevens
[Leg hier specifieke afspraken vast over het recht op wissing van de Persoonsgegevens]

Recht van bezwaar en geautomatiseerde individuele besluitvorming
[Leg hier specifieke afspraken vast over het recht van bezwaar en over geautomatiseerde besluitvorming]

Recht op beperking van de Verwerking
[Leg hier specifieke afspraken vast over het recht op beperking van de Verwerking]

Bijlage 5. Inschakelen Verwerker

Leg hier afspraken vast over het gezamenlijk inschakelen van een Verwerker. Denk daarbij aan de wijze waarop de Verwerker wordt aangestuurd.

Toelichting bij de Onderlinge regeling Gezamenlijke Verwerkingsverantwoordelijken als bedoeld in artikel 26 AVG

1. **Twee of meer Verwerkingsverantwoordelijken**
   De Onderlinge regeling is bedoeld om afspraken (over verplichtingen uit de Verordening) tussen twee of meer Gezamenlijk Verwerkingsverantwoordelijken vast te leggen. Het gaat, in de woorden van artikel 26 van de Verordening, om de situatie dat '*twee of meer verwerkingsverantwoordelijken gezamenlijk de doeleinden en (essentiële elementen van de) middelen van de verwerking bepalen*.'

   Belangrijk is dat Partijen gezamenlijk beslissen over de wezenlijke aspecten van de Verwerking van Persoonsgegevens. Het gaat over het doel en (de essentiële onderdelen van de) middelen. Partijen bepalen bijvoorbeeld welke Persoonsgegevens worden Verwerkt, de duur van de opslag van de Persoonsgegevens en zij hebben zeggenschap over de toegang tot de Persoonsgegevens.

   Praktische indicaties van verantwoordelijkheid van een Partij zijn:
   - het initiëren van de Verwerken van Persoonsgegevens;
   - het bepalen van de doeleinden voor de Verwerking;
   - het bepalen van de essentiële middelen die aangewend worden voor de Verwerking;
   - het bepalen welke Persoonsgegevens worden Verwerkt;
   - het bepalen van de bewaartermijnen;
   - zeggenschap over de toegang tot de Persoonsgegevens;
   - zeggenschap over de informatie die wordt verstrekt aan de Betrokkene;
   - zeggenschap over het verstrekken van Persoonsgegevens aan derden en/of naar partijen in landen buiten de EER;
   - de contractuele afspraken over de Verwerking tussen Partijen.

   De Onderlinge regeling kan de vorm aannemen van een overeenkomst tussen verschillende rechtspersonen, of een afsprakendocument tussen bestuursorganen van de Staat der Nederlanden onderling.

   Let op: De Onderlinge regeling is niet bedoeld voor de verstrekking van Persoonsgegevens van de ene aan de andere zelfstandig Verwerkingsverantwoordelijke Partij. In dat geval is er immers sprake van twee zelfstandige Verwerkingsverantwoordelijken en zijn zij niet Gezamenlijk Verwerkingsverantwoordelijken.

   Ook is de Onderlinge regeling niet bedoeld voor de verhouding tussen Verwerkingsverantwoordelijke en Verwerker. Daarvoor is een ander format beschikbaar: het Model Verwerkersovereenkomst. Van deze situatie is sprake van wanneer een externe partij ten behoeve van de Verwerkingsverantwoordelijke Persoonsgegevens Verwerkt. Een voorbeeld hiervan is een externe partij die een dienst levert aan de Verwerkingsverantwoordelijke die gericht is op de Verwerking van Persoonsgegevens ten behoeve van de Verwerkingsverantwoordelijke. De dienstverlening bestaat dan primair uit het Verwerken van Persoonsgegevens. Is de Verwerking van Persoonsgegevens een uitvloeisel van de dienst waarvoor de externe partij ingehuurd wordt, dan is dit een indicatie dat er geen sprake is van een Verwerker: de externe partij is dan Verwerkingsverantwoordelijke.

2. **Betrek een jurist en beveiligingsadviseur**
   Partijen maken afspraken in een hoofdovereenkomst. In hoeverre de Onderlinge regeling nodig is en

welke aspecten geregeld moeten worden, is altijd een kwestie van een juridische beoordeling en maatwerk. Betrek bij deze afweging een jurist, met name ook als de overeenkomst ook verwerkingen buiten de EER betreft. Voor de beveiligingseisen kun je terecht bij de beveiligingsadviseur van jouw organisatie.